

Vlaams
Parlement

ingediend op **255** (2014-2015) – Nr. 1
18 februari 2015 (2014-2015)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door Lode Ceysens en Rob Beenders

over de stand van zaken van de uitvoering van
het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat
(SALK)

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Jan Hofkens.

Vaste leden:

de heren Matthias Diependaele, Jan Hofkens, Jos Lantmeeters, de dames Lieve Maes, Grete Remen,
de heer Paul Van Miert;
de heer Jenne De Potter, mevrouw Katrien Schryvers, de heren Koen Van den Heuvel,
Peter Van Rompuy;
de heren Willem-Frederik Schiltz, Bart Somers;
de heren Jan Bertels, John Crombez;
de heer Björn Rzoska.

Plaatsvervangers:

de heer Piet De Bruyn, mevrouw Annick De Ridder, de heren Andries Gryffroy, Peter Persyn,
Axel Ronse, Kris Van Dijck;
de heren Robrecht Bothuyne, Dirk de Kort, Ward Kennes, mevrouw Katrien Partyka;
de heren Rik Daems, Marino Keulen;
de dames Michèle Hostekint, Güler Turan;
de heer Wouter Vanbesien.

Toegevoegde leden:

mevrouw Barbara Bonte.

INHOUD

1. Toelichting door de minister-president	4
2. Discussie.....	6
Gebruikte afkortingen	17

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting hield op haar vergadering van 27 januari 2015 een gedachtewisseling over de stand van zaken van de uitvoering van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) met de heer Geert Bourgeois, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed.

1. Toelichting door de minister-president

Minister-president *Geert Bourgeois* herinnert eraan dat op 24 oktober 2012 de sluiting van Ford Genk werd aangekondigd. Op 1 februari 2013 werd het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) voorgesteld. Op 15 juli 2013 werd het uitvoeringsplan SALK goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Dit plan bevat acties op korte termijn, langere termijn en met betrekking tot de randvoorwaarden. Die acties werden in 140 concrete projecten vertaald en kregen een budget van 217,5 miljoen euro. Dat wordt gefinancierd met Vlaamse, Europese, provinciale en stedelijke middelen. Er werd een taskforce samengesteld met vertegenwoordigers van de Vlaamse Regering, de Federale Regering en de Limburgse actoren, met inbegrip van de sociale partners. De taskforce heeft als taak de uitvoering te monitoren, te evalueren en indien nodig oplossingen te formuleren. De jongste vergadering vond plaats op 5 december 2014. Het directiecomité kent een gemengd politiek-ambtelijke samenstelling, met een afgevaardigde van de provincie en LRM. Het volgt de implementatie van SALK op, detecteert problemen en koppelt terug naar de taskforce en de Vlaamse Regering. De meest recente vergadering vond plaats op 26 november 2014.

De monitoring is essentieel voor het slagen van SALK. Er is voorzien in een halfjaarlijkse voortgangsrapportering. Er is een set van indicatoren ontwikkeld die de ontwikkelingen meet op macroniveau. De provincie Limburg gebruikt dezelfde tool. Het laat een geïntegreerde rapportering toe. De 140 projecten zijn erin opgenomen. Er is per dossier een dossierbehandelaar. De validatie gebeurt door ambtelijke en politieke verantwoordelijken. De nulmeting dateert van 16 december 2014. 128 projecten lopen correct, zitten op schema of zijn in voorbereiding. Een aantal vergt bijzondere aandacht of heeft vertraging.

Bij de gerealiseerde projecten is er de afbakening van het stedelijk gebied Hasselt-Genk. De vaststelling gebeurde door de Vlaamse Regering op 20 juni 2014. Het plan-MER en het ruimtelijk veiligheidsrapport zijn in opmaak. Er zijn acht verzoekschriften tot schorsing en vernietiging ingediend.

Op 28 november 2014 keurde de Vlaamse Regering het steundossier Ontwrichte Zone Genk goed. Het ontwerp van samenwerkingsakkoord met de Federale Regering werd goedgekeurd op 19 december 2014. Op 28 januari 2015 neemt het Overlegcomité daar akte van. De federale ontwerpwetgeving die nodig is als gevolg van de gewijzigde 'guidance' op Europees niveau is terug van de Raad van State. De inwerkingtreding is voorzien voor maart-april 2015. Na de publicatie van de wet kan het samenwerkingsakkoord worden ondertekend.

Een project met vertraging is onder meer het project Maatschappelijk Kwetsbare Jongeren. Het betreft het voortraject naar werk. Een aantal trajecten is in 2014 gestart, een aantal moet nog worden gerealiseerd.

Bij de strategische trajectontwikkeling 'Leemgrond' is de onteigening bij hoogdringendheid geweigerd.

Het definitieve plan-MER van de Noord-Zuidverbinding is goedgekeurd op 22 februari 2014. Het GRUP is voorlopig vastgesteld op 4 april 2014. Het openbaar

onderzoek is afgerond en de bezwaarschriften zijn in behandeling. Er is uit de FFEU-middelen een bedrag van 45 miljoen euro vrijgemaakt voor de eerste onteigeningsdossiers.

Over de Spartacussneltramlijn Hasselt-Maastricht werden recent vragen gesteld. De aanbesteding is opgestart. De samenwerkingsovereenkomst met Nederland werd ondertekend op 11 maart 2014. Nederland werpt momenteel bezwaren op. Minister Weyts is daarover in overleg met Nederland.

Bij het impulsbeleid 'Herontwikkeling leegstaande of verwaarloosde panden' heeft de jury geen enkel project geselecteerd wegens onvoldoende meerwaarde.

De taskforce heeft voor de inplanting van de nieuwe gevangenis de Federale Regering opgeroepen zo snel mogelijk duidelijkheid te creëren.

Het overleg met Infrabel over prioritaire spoorinvesteringen voor Vlaanderen loopt. De taskforce heeft minister Weyts gevraagd een gesprek aan te gaan met de federale minister Galant en heeft de Federale Regering opgeroepen de voor Vlaanderen prioritaire spoorinvesteringsprojecten op te nemen in het investeringsprogramma van de NMBS.

De haalbaarheidsstudie voor het waterstofpilotbedrijventerrein is veelbelovend. Er wordt verder overlegd tussen de provincie en mogelijke partners over de realisatie van het waterstofdistributienetwerk.

De aanstelling voor de ontwerper voor Technologie-Talent Campus T2 Thorpark Genk is afgerond. Op 19 december 2014 werd het voorstel door de Vlaamse Regering goedgekeurd en de financiering vastgelegd.

De eventhall in Beringen is een dossier waar aandacht voor vereist is. Het project moet nog worden goedgekeurd door minister Weyts. Hetzelfde geldt voor het versnellen en versterken van het zorgtoerisme. Er zijn daarvoor nog geen concrete voorstellen. De ministers Vandeuren en Weyts zullen met de bevoegde gedeputeerden overleggen of er opportuniteiten zijn voor specifieke noden.

Het onderzoek naar de mogelijke rol van LRM in scholenbouw maakt deel uit van de aandacht voor de DBFM-problemen. Er lopen een aantal discussies met de Europese Commissie. De formule voor het uitvoeren van investeringen is in onderzoek.

Er zijn een dertigtal dossier in voorbereiding. De uitrol zou in 2015 moeten plaatsvinden. Daartoe behoren ook de Europese projecten.

Vlaanderen wordt vanaf 1 januari 2016 eigenaar van de Fordterreinen. Er is een zoektocht naar investeerders. De overdrachtsovereenkomst met Ford is ondertekend. Op de taskforce was afgesproken dat de Vlaamse Regering faciliterend zou optreden indien een potentiële overnemer een overeenkomst bereikte met Ford. Dat is niet gebeurd. Er wordt een toekomstvisie uitgewerkt met een consultancybureau.

Op 30 januari 2015 bespreekt de Vlaamse Regering de nulmeting die onmiddellijk aan het Vlaams Parlement zal worden bezorgd. In februari/maart 2015 komt de voorbereiding van het eerste monitoringmoment door het Departement Kanselarij en Bestuur. In april/mei 2015 maken de dossierbehandelaars een nieuw voortgangsrapport en leveren informatie over de status van het project. In juni 2015 moet het Departement Kanselarij en Bestuur het eerste monitoringrapport en het rapport over de indicatorenset opleveren. Dit zal worden behandeld door de taskforce en meegedeeld worden aan de Vlaamse Regering.

2. Discussie

De heer *Marino Keulen* onderstreept dat het grootste verschil met vorige besprekingen erin bestaat dat Ford Genk definitief gesloten is. In Limburg is de industriële teloorgang zichtbaar en meetbaar. Er lopen een aantal zaken goed. De ontworpen zones komen in de laatste fase en moeten de loonkostenhandicap wegwerken. Het project van de steunkaart met verhoogde opleidingssteun is positief. Het toeristische verhaal en de kinderopvang lopen ook goed.

Een aantal dossiers is belangrijk voor de geloofwaardigheid van SALK. De Noord-Zuidverbinding moet nauw worden opgevolgd. De mobiliteitsknoop in Limburg is het eerste dossier waarop SALK zal worden beoordeeld.

Een tweede belangrijk dossier is de realisatie van de Spartacussneltramlijn Hasselt-Maastricht. Dit dossier sleept al elf jaar aan. De Nederlanders beginnen nu te aarzelen. Het dossier is te ver geëvolueerd om er nog mee te stoppen. Aan Vlaamse kant werd dit project opgenomen in het regeerakkoord en in SALK. Er moet aan Nederland duidelijk worden gemaakt dat de investeringen in de voorbereiding van dit dossier te omvangrijk zijn om er op het ogenblik van de start de brui aan te geven. Vlaanderen moet op zijn strepen staan. Er moet aan de Nederlandse gezagsdragers duidelijk worden gemaakt dat er over details kan worden gesproken maar niet over het project zelf.

De heer Keulen waarschuwt voor het overdreven gebruik van werkgroepen en monitoringscomités. Het kan vertragend werken op de realisatie van projecten en meer bepaald van de infrastructuurdossiers. SALK was bedoeld om Limburg een inhaalbeweging te laten maken. Een aantal projecten is van AWV naar SALK verschoven zonder dat daar budgetten tegenover staan. Een verschuiving is geen inhaalbeweging en verschuivingen zonder budgetten zijn een achteruitgang. Er moet over worden gewaakt dat bekendgemaakte engagementen worden gerealiseerd. De fractie van de heer Keulen heeft tijdens de vorige legislatuur vanuit de oppositie steun toegezegd aan SALK en die steun blijft. Er is goed werk verricht, maar er blijft nog veel te doen.

De heer *Lode Ceyssens* deelt mee dat zijn fractie tevreden is dat SALK in deze legislatuur wordt voortgezet. In Limburg is iedereen over de partijgrenzen heen overtuigd van het nut van dit plan. Iedereen in Vlaanderen moet daarvan blijvend worden overtuigd. De monitoring en opvolging zijn een goede zaak om vaart in de dossiers te houden.

Mobiliteit is dikwijls de ontsluiting tot welvaart. De Spartacusdiscussie mag niet verengd worden tot de sneltram Hasselt-Maastricht. Spartacus is een knooppuntenplan waarmee de achterstand aan openbaar vervoer in Limburg moet worden aangepakt. De gemaakte afspraken voor de lijn Hasselt-Maastricht moeten worden nagekomen. Het plan is daarmee echter niet af. De Vlaamse spoorvisie voor de lijn Hasselt-Neerpelt en Hasselt-Genk-Maasmechelen moet de nodige aandacht van de Vlaamse Regering krijgen.

Het GRUP voor de Noord-Zuidverbinding zou op 30 januari 2015 op de Vlaamse Regering geagendeerd worden. Dat is goed nieuws. Er is een discrepantie met de beschikbare middelen voor onteigeningen. Er is een tekort van 71 miljoen euro. Minister Weyts heeft toegezegd binnen de FFEU-kredieten een oplossing te zoeken. De minister-president kondigde aan dat 45 miljoen euro aan FFEU-middelen zal worden ter beschikking gesteld. Er is dus een tekort van 26 miljoen euro. Kan de minister dat verduidelijken?

Mevrouw *Lydia Peeters* vindt dat de timing van een aantal projecten, zeker die op korte termijn, in het oog moet worden gehouden. Bij het dossier 'Verblijfsecono-

mie' is er altijd nagegaan wat dat aan bijkomende banen moet bijbrengen om zo de welvaart in stand te houden. Er werd door SALK sterk ingezet op de vrijetijdseconomie. Een aantal dossiers dat op korte termijn gerealiseerd had kunnen worden, is er nog niet. Het dossier Ter Hilst zou door MVDC worden getrokken. Er zouden 1250 banen kunnen worden gerealiseerd. De vergunningen zijn verleend. Er is al drie jaar een provinciaal RUP, maar er gebeurt in dit dossier niets meer. In 2013 werd aangekondigd dat het ecoretailverhaal van het Ter Hilsthotel in 2015 zou opengaan. Het hotel, goed voor 40 banen, zou openen in 2014. Het vakantieverblijfspark zou opengaan in 2015. Dit is een voorbeeld van een project dat veel banen kon opleveren maar waarvan de timing hopeloos achterhaald is. Er zijn nog tal van voorbeelden te geven, zeker op het gebied van de vrijetijdseconomie. Voor nieuwe en extra banen is het noodzakelijk dat de dossiers die in de kortetermijnplanning zaten, vooruitgaan. Ze vraagt de minister-president erover te waken dat de projecten die banen opleveren eerst worden afgewerkt.

De heer *Rob Beenders* wil, zoals iedereen in Limburg, dat SALK wordt gerealiseerd zoals in de vorige legislatuur goedgekeurd. Monitoring is noodzakelijk om de timing van de projecten te controleren. Eventueel moet er naar alternatieven worden gezocht voor dossiers die vertraging oplopen. Er zijn momenteel een aantal problemen waarbij er op korte termijn inspanningen mogelijk zijn om daarin duidelijkheid te scheppen. De tewerkstelling in het luik van de sociale economie mag niet worden vergeten. Er is daarvoor in 2 miljoen euro voorzien. Een bedrag van 125.000 euro uit de middelen van 2013 is uitbetaald. Vanaf 2014 duiken er problemen op, waardoor een groot aantal opdrachten on hold staat. De minister bevoegd voor Sociale Economie heeft die middelen niet voorzien in 2015. Er zijn al betalingsproblemen voor 2014. De engagementen voor de sociale economie moeten worden nagekomen. De middelen voorzien in 2013 en 2014 voor BEWEL moeten zo snel mogelijk worden uitbetaald en de middelen voor de vijf volgende jaren moeten aan de provincie worden uitbetaald zodat ze ingezet kunnen worden op de projecten Parkrangers en Onderhoud van het fietsroutenetwerk. Kent de minister-president de problemen van financiering? Zijn ze opgelost? Zijn de middelen voor de volgende vijf jaar ingeschreven en is het gegarandeerd dat ze aan de provincie zullen worden uitbetaald?

Bokrijk lukt 1 miljoen bezoekers. Financieel zijn er geregeld problemen. De heer Beenders suggereert om Bokrijk, zoals de Antwerpse Zoo, een structurele financiering te geven. Door een structurele financiering wordt Bokrijk in Limburg verankerd en krijgt het eenzelfde steun als een aantal andere provinciale domeinen. Er waren afspraken om de eigendomsstructuur van Bokrijk te herbekijken. Een deel zou eigendom kunnen worden van Vlaanderen. De bevoegde gedeputeerde zou liever alles in één hand houden. Er zou overleg worden gepleegd met de Vlaamse overheid om de toekomst van Bokrijk te verzekeren. Hebben die gesprekken plaatsgevonden en wat is de stand van zaken?

De Noord-Zuidverbinding kende in het verleden al heel wat momenten van euforie. Er moet worden vastgesteld dat er nog niets gebeurd is. Als het GRUP op 30 januari 2015 wordt goedgekeurd, dan zal het nog een aantal jaren duren vooraleer het project zal zijn gerealiseerd. Plan B moet worden uitgevoerd. De vier tijdelijke maatregelen die nu al mogelijk zijn en die opgenomen zijn in het SALK-dossier moeten op tafel worden gelegd. De heer Beenders vraagt om op 30 januari 2015 naast het GRUP ook de tijdelijke maatregelen versneld te laten realiseren.

Voor het impulsbeleid van leegstaande en verwaarloosde panden zouden er geen projecten zijn ingediend met meerwaarde. Wat gaat er verder gebeuren om toch projecten met meerwaarde te krijgen?

Mevrouw *Ingrid Lieten* waardeert ten eerste dat de minister-president de continuïteit van de uitvoering van het SALK-plan in het regeerakkoord heeft opgenomen. De afgelopen maanden werden vragen over het SALK steeds verwezen naar de bespreking van de voortgangsrapportage. Ze pleit ervoor dat een parlementslid, wanneer het dit nodig acht, de Vlaamse Regering kan ondervragen over SALK-projecten.

Aan de werkgeversorganisaties werd een belangrijk mandaat gegeven om in te zetten op het ondernemerschap. De middelen die het platform krijgt, worden verdeeld over de verschillende werkgeversorganisaties die elk een specifieke rol opnemen. Daarnaast werd er in voldoende middelen voorzien voor het management van het Ondernemersplatform. Kan de minister-president een overzicht geven van de aanwending van die middelen? Wat is de stand van zaken? Tegenover die middelen stonden duidelijk meetbare resultaten die moesten worden behaald. Dit mag van de werkgeverszijde worden gevraagd, omdat zij de eerste zijn die om een efficiëntere overheid vragen.

Het Ondernemersplatform organiseerde op 23 oktober 2014 een congres. Er werd een stand van zaken gegeven van de projecten die door de verschillende ministers op de rails werden gezet en niet van de eigen projecten. De voorzitter, de heer Urbain Vandeuren, hield er een pleidooi voor onderwijs. De toestand van het onderwijs in Limburg was volgens hem dramatisch. Mevrouw Lieten was hierover verbaasd. Bij het bepalen van de opdracht van het Ondernemersplatform werd uitdrukkelijk gesteld dat het platform niet actief zou zijn op het vlak van onderwijs. Het onderwijs werd aan andere structuren toegewezen. Ze had de indruk dat het Ondernemersplatform ook het onderwijs naar zich toe wilde trekken. Wat is de stand van zaken? In de media werd aangekondigd dat minister Crevits daarover gesprekken zou opstarten. Is onderwijs inmiddels toegevoegd aan de opdrachten van het Ondernemersplatform? Zijn daarvoor extra middelen vrijgemaakt of werden bestaande middelen verschoven?

Het Fordterrein is een belangrijke site. Het is van belang dit terrein opnieuw bouwrijp te maken. Na de berichten in de pers over een mogelijk tewerkstellingsdossier in de automobielsector rijst de vraag hoe de herbestemming van de Fordterreinen gebeurt. Wie doet het? Wie moet een nieuw plan maken voor de Fordterreinen? Wie staat in voor de sanering en ontsluiting? Wie moet de nieuwe bedrijven aantrekken? Wie gaat een visie uitwerken over welke bedrijven er moeten komen? Mevrouw Lieten meent dat de bestaande diensten daarvoor moeten worden ingeschakeld. In Limburg zijn dat de LRM en Locate in Limburg. De LRM heeft veel ervaring met de herbestemming van de mijnterreinen. Die heeft de kennis om brownfields te saneren en terug bouwrijp te maken. Locate in Limburg is opgenomen in het Ondernemersplatform en krijgt middelen om buitenlandse bedrijven aan te trekken. Het getuigt van gezond verstand deze twee diensten de opdracht te geven de Fordterreinen te saneren en nieuwe bedrijven aan te trekken. Wat is het standpunt van de Vlaamse Regering?

Er zou een verkoopovereenkomst worden gesloten met het bedrijf Essers uit Genk. Dit bedrijf zou op de Fordterreinen een bijkomende vestiging plannen. Essers is thans gevestigd in Noord-Genk en daar wordt een hele planningsprocedure opgezet om het bestaande bedrijf uit te breiden. Dat wordt gecontesteerd omdat de uitbreiding zou gebeuren in een gebied dat door de omwonenden als groengebied wordt beschouwd. De vraag rijst of het vestigen op de Fordterreinen geen opportuniteit biedt om de uitbreiding in Noord-Genk te schrappen. Zijn daarover al gesprekken gevoerd door de Vlaamse Regering? Wil de minister-president die piste in voorkomend geval laten onderzoeken?

Bij de opmaak van het SALK-rapport werd door jongerenorganisaties gevraagd ook naar de jongeren te luisteren. Op 6 februari 2014 werd een rondetafelconfe-

rentie over jeugdwerkloosheid in Limburg georganiseerd. Er werden vier aanbevelingen geformuleerd. Heeft de Vlaamse Regering al iets met die aanbevelingen gedaan? De eerste aanbeveling ging over hoe jongeren geïnformeerd kunnen worden als ze de school verlaten. De gemeentebesturen en de Vlaamse overheid zouden daarin een rol kunnen spelen. Er was ook een aanbeveling voor het onderwijs om een pool van deskundigen in te schakelen die naar de laatstejaars gaan om, in het hoger onderwijs op maat van de jongeren en de opleiding die ze volgen, hen wegwijs en sterker te maken voor de arbeidsmarkt. Een andere aanbeveling was gericht op de VDAB. Soms worden jongeren afgeschrikt door de taal van de VDAB-consulent, waardoor ze afhaken. Er werd gevraagd om in het kader van vorming en permanente sensibilisering van het VDAB-personeel hiervoor acties te ondernemen. Er was ook een aanbeveling over de stage. Er is nood aan stageplaatsen. Er moet een match worden gemaakt tussen onderneming en jongere. De vraag was hoe er meer werk gemaakt kan worden van gepaste stageplaatsen en hoe de brug tussen jongere en onderneming gemaakt kan worden.

Spartacus is niet te herleiden tot wat tramlijnen. Het is een totaalplan. In hoeverre is de Vlaamse Regering bezig om De Lijn de mogelijkheid te bieden haar exploitatiemodel aan te passen? De buslijnen moeten aansluiten op de tramlijnen zodat de verplaatsingstijd korter wordt. In hoeverre heeft De Lijn de mogelijkheid om dat binnen het besparingskader uit te voeren?

In Limburg wordt steeds aan een consensus gewerkt over de partijgrenzen en belangengroepen heen. Voor de Noord-Zuidverbinding was er consensus over het tracé, dat gekoppeld was aan een aantal natuurcompensaties. In het eerste MER-rapport was bepaald dat de aanleg van omleiding en de natuurcompensaties gelijktijdig dienden te worden uitgevoerd. Dit rapport werd door de Raad van State vernietigd. In het nieuwe MER-rapport wordt die binding niet meer gemaakt. Daar de gelijktijdige uitvoering de basis van de consensus vormde, vraagt mevrouw Lieten die koppeling te behouden. Wat is het standpunt van de minister-president?

In het SALK werd voor de financiering rekening gehouden met Europese middelen. Er werd 66 miljoen euro gereserveerd. Er werd ook voorzien dat er gebruik kan worden gemaakt van de verschillende cohesiefondsen (EFRO en ESF). De operationele programma's zijn goedgekeurd. De projecten moeten nu worden ingediend en een governance structuur moet worden opgezet zodat de SALK-projecten ook verwezenlijkt gaan worden. Hoe heeft de Vlaamse overheid zich georganiseerd opdat de SALK-projecten gefinancierd gaan worden via de cohesiefondsen?

Voor de trajectontwikkeling 'Leemgrond' is de onteigening bij hoogdringendheid niet goedgekeurd. Wat zijn de volgende stappen om Leemgrond toch te kunnen realiseren?

De scholenbouw gaat worden bekeken in het kader van het totale DBFM-gegeven. De vorige Vlaamse Regering ging ervan uit dat LRM voldoende kapitaal zou hebben om publiek-private samenwerkingen af te sluiten om de achterstand van de Limburgse scholenbouw weg te werken. Wat zijn de volgende stappen die gezet gaan worden om dit mogelijk te maken? De vorige Vlaamse Regering maakte het mogelijk om LRM een pps te laten opstarten rond het onderzoek van de mogelijke exploitatie van mijngas. Dit onderzoek zou weinig resultaat hebben opgeleverd. Ze suggereert om LRM voor te stellen de middelen voor mijngas aan te wenden voor een pps voor onderwijs.

De heer *Johan Danen* meent dat het van belang is de sense of urgency in stand te houden. De omschrijving van projecten die lopen of goed lopen is nogal vaag.

Hij neemt aan dat in de echte rapportage er een preciezere stand van zaken is opgenomen.

Het investeringsprogramma NMBS is een project dat vertraging heeft opgelopen. Het was al in het Limburgplan opgenomen. Hij hoopt, mocht er ooit nog eens een programma voor Limburg nodig zijn, dat dit punt dan zal zijn gerealiseerd. Als Spartacus een stille dood sterft en de NMBS in Limburg weigert te investeren, dan ligt de mobiliteitsoplossing veraf. De minister-president verklaarde dat Vlaanderen een vertegenwoordiger in de raad van bestuur van de NMBS zou moeten hebben. Wat is daar de stand van zaken?

De bevoegdheden van de provincies gaan worden aangepast. De provincie was in Limburg de motor voor de reconversie. Wie gaat dat nu doen?

Deze Vlaamse Regering is een besparingsregering. Er wordt onder meer bespaard op flankerend onderwijsbeleid. Kinderarmoede en onderwijs zijn belangrijke elementen in het SALK. Gaat het resultaat van de oefening niet neutraal zijn als de vermindering van de reguliere middelen via SALK worden bijgegeven?

De bachelor Handelswetenschappen start volgend academiejaar aan de UHasselt. Recent spraken de universiteiten af geen nieuwe opleidingen meer te starten. Komt de masteropleiding Handelswetenschappen dan in het gedrang of is dat een lopend project?

Inloggen op de SALK-website vergt een login en paswoord. Hij roept op om daar meer transparantie in te brengen. Hij vraagt onder meer een (beperkt) inzicht in de directieverslagen.

Een van de basisprincipes van het SALK was de 'community formation', samenwerken over al de grenzen heen. Dat alleen kan voor groei zorgen. Uit de Limburgse pers blijkt dat de eensgezindheid wat zoek is. De politieke krachtsverhoudingen zijn veranderd en er is een polarisatie tussen werkgevers en werknemers. Hij roept op de rangen te sluiten om zo groei tot stand te kunnen brengen.

De heer *Chris Janssens* zegt dat er over de partijgrenzen heen een consensus is om in dit dossier niet al te veel te polariseren. Zijn fractie sluit zich daarbij aan maar dat neemt niet weg dat er toch een aantal kritische bedenkingen zijn.

De mobiliteitsdossiers zitten vast. De dossiers Noord-Zuidverbinding en Spartacus slepen al jaren aan. Er is daar nood aan goede beslissingen en uitvoering op het terrein. Sinds de aankondiging van de sluiting van Ford Genk is er in die dossiers nog geen vooruitgang geboekt.

De toelichting van de minister-president was zeer summier. De omschrijving dat dossiers lopende zijn, is zeer vaag. Wat is de stand van zaken? De eerste monitoring is gepland voor juni 2015. Dat is lang wachten om meer uitleg te krijgen over bepaalde projecten. Er werd in de toelichting niet of nauwelijks gesproken over de creatie van werkgelegenheid. Eén van de hoofddoelstellingen van het SALK was om op korte termijn 10.000 banen netto te creëren. Daar werd niets over gezegd. Welke projecten gaan over werkgelegenheid? Wat is de stand van zaken? Welke projecten in het werkgelegenheidsbeleid zijn prioritair?

Er was een nulmeting van 16 december 2014. De taskforce vergaderde het laatst op 5 december 2014, het directiecomité op 26 november 2014. Zij hebben die nulmeting nog niet behandeld. Voor wanneer is dit gepland? Wat is de vergaderfrequentie van deze organen?

Er was interesse voor de overname van de perserij van Ford. Dat is niet doorgegaan. Is er op dit ogenblik geen enkele potentiële investeerder meer? Is er bereidheid om delen van het terrein of installaties apart te verkopen? Of gaat de minister-president uit van een globale visie om het in zijn totaliteit op de markt te brengen?

De heer *Jos Lantmeeters* is tevreden met de vorderingen van het SALK. Hij gaat niet akkoord met de opmerkingen over de vaagheid van de informatie. De beslissingen van de Vlaamse Regering geven voldoende informatie over de voortgang van de verschillende programma's. In het verleden werd er over de partijgrenzen heen door de Limburgers aan eenzelfde touw getrokken. Hij hoopt dat dat zo blijft. Een aantal opmerkingen is onterecht. Hij pleit ervoor om de eenheid over de partijen heen te behouden.

Er zijn een aantal belangrijke aandachtspunten. Het eerste punt is de mobiliteit. De Noord-Zuidverbinding ligt op schema. De financiering ervan zou ongeveer rond zijn. Er is geen tekort van meer dan 70 miljoen euro. Minister Turtelboom heeft verklaard dat er 45 miljoen euro FFEU-middelen van 2013 beschikbaar zijn en dat er nog 42 miljoen euro beschikbaar is via de missing links. Hij vraagt ervoor op te passen dat de reguliere kredieten voor Limburg niet verdwijnen. Het bedrag van 217 miljoen euro voorzien voor het SALK dient niet om de reguliere problemen op te lossen. Er zijn nog andere problemen, zeker op het vlak van mobiliteit zoals de E313.

De NMBS is een ander aandachtspunt. Hij vraagt de minister-president bij de federale collega's hierop te blijven aandringen.

De inzet op technologie is zeer belangrijk. Is de financiering van de T2-campus in Genk volledig rond? Er is daar een lichte vertraging.

De loonhandicap met Nederland vormt een ernstig probleem. De ontwrichte zones van SALK zijn tijdelijk. Dit moet worden aangepakt met de Federale Regering. Hij vraagt om een duurzame oplossing.

Is de politieke validering volledig? Zo neen, welke beslissingen moeten nog worden genomen?

Is de volledige vrijgave van de EFRO-middelen in orde? Wat is de stand van zaken?

Mevrouw *An Christiaens* vertrouwt erop dat de consultancyopdracht snel investeerders zal opleveren voor de Fordsite. Uit cijfers van de VDAB blijkt dat 67 percent van de werkzoekenden van Ford nog niet aangesloten was bij de VDAB. De SALK-projecten met de VDAB kunnen alleen maar nuttig zijn als de werkzoekenden bij de VDAB terechtkomen. Ze roept op om een informatie- en sensibiliseringscampagne te starten in Limburg om de werkzoekenden gemakkelijker de weg naar de VDAB te doen vinden. In Nederlands Limburg wordt nagedacht over een proefproject om vanuit Nederland mensen te verplichten te solliciteren in België. De mensen hier moeten zich ook bewust zijn van die arbeidsmobiliteit.

In verband met de Noord-Zuidverbinding wil ze weten hoe het nu met de cijfers zit. Er was 71 miljoen euro nodig voor de onteigeningen. Minister Weyts verklaarde dat er 45 miljoen euro vanuit de FFEU-middelen beschikbaar is. Er is dus een tekort van 26 miljoen euro. Drie maanden geleden werd bekendgemaakt dat Limburg drie jaar 6 miljoen euro extra zou krijgen voor het Agentschap voor Wegen en Verkeer. Zijn die in de 45 miljoen euro begrepen of niet? Als de Noord-Zuidverbinding op schema zit en er in voldoende middelen zou zijn voorzien, dan

duurt het nog minstens tot 2017 voor de realisatie kan starten. Als er onvoldoende middelen zijn, gaat dit nog langer duren.

De tijdelijke maatregelen in Houthalen zouden voor meer veiligheid en een vlottere doorstroming kunnen zorgen. In het indicatief programma van minister Weyts zijn die tijdelijke maatregelen opgenomen. Kan de minister-president bevestigen dat de maatregelen ook in het definitief investeringsprogramma worden opgenomen?

Wat is de timing van de infrastructuurprojecten waarover nog geen vragen werden gesteld? Gaan die achteruit geschoven worden als de prioritaire infrastructuurprojecten vertraging oplopen?

Mevrouw *Grete Remen* benadrukt dat de private tewerkstelling moet worden gestimuleerd. Het SALK-dossier is versnipperd. Limburg moet uitgaan van de eigen kracht. De maatregel van de ontworpen zone waarbij vooral de kmo's een vermindering van de bedrijfsvoorheffing van 25 percent krijgen bij de aanwerving van vijf werknemers, is een goede maatregel. Dat is een belangrijke stimulans om mensen aan te werven.

Het Ondernemersplatform formuleerde eerder een noodkreet in verband met het onderwijs. Er is een tekort aan technische profielen en een teveel aan minder goed opgeleide jongeren.

Locate in Limburg moet proactief een acquisitiebeleid voeren om grote bedrijven naar Limburg te halen. Wat is de stand van zaken?

De heer *Jan Hofkens*, voorzitter, verduidelijkt dat deelvragen over concrete SALK-projecten in andere commissies aan bod kunnen en konden komen. De vraag over de financiering over de Noord-Zuidverbinding werd op 13 januari 2015 in deze commissie beantwoord door minister Turtelboom. De bedoeling van de voortgangsrapportage is een algemeen beeld te schetsen.

Minister-president *Geert Bourgeois* benadrukt in zijn antwoord dat de sense of urgency er is en blijft. Er is in het SALK-dossier een continuïteit tussen de vorige en de huidige legislatuur. Hij heeft het gevoel dat er een parlamentsbrede wil is om er werk van te maken en vooruit te gaan. De bespreking zelf geeft hem wel een slecht gevoel. Concrete vragen kan de minister-president enkel beantwoorden als hij daar vooraf over beschikt. Er moeten hier en in de Vlaamse Regering afspraken gemaakt worden over de behandeling van dergelijke vragen. Er moet een systeem komen waarbij concrete vragen die één vakminister toebehoren, in de betrokken commissie worden behandeld. Als de minister-president toch op concrete vragen zou moeten antwoorden, dan zou er overwogen kunnen worden met een schriftelijke procedure te werken zoals in de Tweede Kamer in Nederland. De zesmaandelijksse rapportering is goed. Er kan misschien worden afgesproken welk soort vragen er aan de hand van de rapportering gesteld gaan worden. De stukken moet de minister-president dan wel vooraf bezorgen. Hij is van mening dat tussentijds concrete vragen over concrete dossiers moeten kunnen worden gesteld. Hij wil samen met de parlementsleden zoeken naar een oplossing.

Hij wil ook het concept van voorstelling van het rapport aanpassen als daartoe een vraag zou zijn. Hij heeft de aandacht gevestigd op de dossiers met vertraging of die om aandacht vragen. Zaken die op schema zitten, zijn niet aan bod gekomen. Er zijn bijvoorbeeld belangrijke economische initiatieven die goed lopen. Er zijn maatregelen genomen om het economisch initiatief te stimuleren zoals de versterking van de competitiviteit. Zijn deze maatregelen genoeg bekend? Daarop moet de minister-president het antwoord schuldig blijven. Het

vraagt soms een lange tijd voor de maatregelen tot op het terrein doorsijpelen. Misschien moet iedereen daar wat meer aandacht aan besteden.

Voor de Noord-Zuidverbinding werd er een extra inspanning gedaan via de middelen van het FFEU. Hierdoor kunnen de noodzakelijke onteigeningen in 2015 worden uitgevoerd. Minister Weyts kan daarover meer details verstrekken.

De minister-president had begrepen dat het Ondernemersplatform aandacht vroeg voor vorming en opleiding. Er zijn mensen nodig die over de nodige competenties voor het bedrijfsleven beschikken. Er worden inspanningen geleverd met de T2-campus. Er moeten bijkomende specifieke inspanningen komen. In het masterplan Secundair Onderwijs worden extra inspanningen geleverd voor de taalverwering door kinderen van vreemde herkomst. Die taalachterstand zet zich soms door tot de derde generatie. Recent heeft de Vlaamse Regering beslissingen genomen over de betere toeleiding van geschoolde mensen naar de industrie. Er gaat meer worden ingezet op stages. Het duaal leren is een volwaardige vorm van secundair onderwijs. De ondernemerswereld reageerde daar enthousiast op. Voor jongeren is het een ideale richting als zij het moeilijk hebben met een meer 'theoretische' technische opleiding. Het bedrijfsleven moet wel meewerken opdat er voldoende opleidingsplaatsen zouden zijn. Het gaat niet om goedkope arbeidskrachten. In Limburg is er ook een grote concentratie van kinderen met schoolse achterstand of vertraging.

Voor de Fordsite zijn twee bureaus aangesteld. Ze hebben vier maanden de tijd om een concept uit te werken. Het is de bedoeling daarmee de site in de markt te zetten. Het zal generiek worden bekendgemaakt, maar ook gericht op potentiële investeerders. De minister-president heeft in Davos mogelijk geïnteresseerde bedrijven gewezen op het bestaan van de site. De site zal worden vermarkt door het agentschap Ondernemen samen met F.I.T. Ze krijgen eveneens een termijn van vier maanden om een actieplan uit te werken. Daarna volgt de fase van de uitrol en de sanering. De sanering zal door OVAM gebeuren. Die sanering mag waarschijnlijk nu al aangevat worden. Het actieplan zal waarschijnlijk uitmonden in de lancering van een tender.

Over de infrastructuur zoals Spartacus en de Noord-Zuidverbinding werden er recent vragen behandeld. De minister-president verwijst hiervoor naar minister Weyts. Vanzelfsprekend zal er van de projecten die verband houden met mobiliteit en ontsluiting werk worden gemaakt. Het GRUP zal binnenkort door de Vlaamse Regering worden behandeld.

Voor Bokrijk werd inderdaad op een gegeven ogenblik gesuggereerd dat er een eigendomsoverdracht zou kunnen gebeuren. De minister-president meent dat dit spoor intussen werd verlaten. Er wordt een masterplan voorbereid door Bokrijk zelf.

Er moeten voor het onderdeel over de leegstaande en verwaarloosde panden nieuwe projecten worden ingediend. De minister-president neemt aan dat dit voortgezet gaat worden.

Alle monitoring en doelstellingen werden bij de aanvang afgesproken. Het gaat over de aanwending van publieke middelen. Er moet toegezien worden of de output behoorlijk is, in vergelijking met de vastgelegde doelstellingen.

De programma's voor de Europese middelen zitten op schema en zijn zo goed als rond. De projectoproepen kunnen gebeuren.

Leemgrond volgt de gewone onteigeningsprocedure. De rechtspraak in verband met hoogdringende onteigeningen is strenger geworden.

De discussie over de plaats van pps in het ESR is gekend en loopt nog met de Europese instanties. In hoofdorde wordt aan Europa gevraagd, met respect voor het budgettaire evenwicht, het boekhoudstelsel te wijzigen zodat duurzame investeringen mogen worden afgeschreven. De schulden moeten dan niet in het boekjaar van de transactie worden geboekt. De betaling gebeurt later en gespreid. Het ESR vraagt nu dat die volledig geboekt worden in het jaar van de oplevering. De noordelijke EU-landen zijn hierover heel terughoudend. De zuidelijke landen willen het gebruiken om de budgettaire orthodoxie los te laten. Vlaanderen neemt een tussenpositie in.

Een tweede punt is dat, met respect voor het groei- en stabiliteitspact, Vlaanderen een andere invulling wil geven aan de bestaande investeringsclausule. De flexibiliteit wordt alleen toegepast voor landen met een negatieve economische groei. De Eurozone kent geen negatieve groei maar wel een periode van economische neergang. De minister-president leest in de guidance van de Europese Commissie over het plan-Juncker ongeveer dezelfde bewoordingen als Vlaanderen heeft gebruikt in verband met dat plan. Het resultaat van deze discussie wordt afgewacht. Als dit allemaal niet lukt, zal er naar vormen van pps moeten worden gezocht die wel de toets van Europa doorstaan. Dit betekent dat schoolgebouwen bijvoorbeeld volledig worden geprivatiseerd. Dat zal meer kosten omdat de risico's groter zijn. Voor LRM zullen dezelfde problemen opduiken. Er moet naar goede oplossingen worden gezocht.

De financiering voor de T2-campus is vastgelegd. Vanuit het SALK komt er 6 miljoen euro, van VDAB 10 miljoen euro, van EFRO en ESF 20 miljoen euro en vanuit Onderwijs 6,5 miljoen euro. Het wordt uitgevoerd door het autonoom gemeentebedrijf.

De minister-president heeft altijd gehoord dat er een grote tevredenheid is over de werking van de VDAB. De VDAB probeert altijd zo efficiënt mogelijk op te treden.

Er zijn veel actieplannen in het SALK. Misschien moet er een moment komen om mensen te mobiliseren.

De heer *Johan Danen* heeft geen antwoord gehoord op de vragen over de NMBS. In het kader van de zesde staatshervorming was er een koninklijk besluit waarin gesteld werd dat elk gewest een afgevaardigde mag sturen naar de raad van bestuur. Dit is nog niet rond. Het koninklijk besluit kan pas van kracht worden als elk gewest zijn kandidatuur heeft ingediend. Hij dringt aan op spoed omdat het om een belangrijke functie gaat. De NMBS neemt in het SALK een sleutelpositie in.

De nulmeting is op 30 januari 2015 op de Vlaamse Regering geagendeerd. Is dat een detail van wat hier besproken wordt of gaat dat over de socio-economische nulmeting?

Mevrouw *Ingrid Lieten* heeft uit het antwoord van minister Turtelboom begrepen dat er in 2011 geraamd werd dat er voor de onteigeningen ongeveer 105 miljoen euro nodig was. Er was in 6 miljoen euro voorzien in 2013. In december 2014 heeft deze Vlaamse Regering in 45 miljoen euro voorzien om twee onteigeningen te kunnen uitvoeren. In de begroting 2015 is er voor de zes missing links in 45 miljoen euro van het FFEU voorzien. Dat is ongeveer 7 miljoen euro voor Limburg. De som geeft dus een totaal van 58 miljoen euro terwijl er 105 miljoen euro nodig is. Er is dus een tekort van 47 miljoen euro.

Mevrouw Lieten suggereert in verband met Spartacus een overleg met de Nederlandse minister-president aan te gaan om zo het dossier te deblokken.

Ze vraagt de minister-president het Ondernemersplatform te verzoeken een engagement aan te gaan voor bijvoorbeeld vijfhonderd stageplaatsen in Limburg. Dat zou een heel positief signaal voor de jongeren zijn.

Ze vraagt ten slotte de ontwikkeling van het Fordterrein niet over te laten aan kabinetten of ambtenaren in Brussel, maar toe te vertrouwen aan LRM. Het staat in de beheersovereenkomst en LRM heeft bewezen dit aan te kunnen. Ze pleit voor een ondernemingsvriendelijke aanpak.

Volgens de heer *Lode Ceyssens* blijft er voor de Noord-Zuidverbinding een tekort van 26 miljoen euro. Er is 105 miljoen euro geraamd, waarvan 6 miljoen euro werd betaald. In 2014 werd 10 miljoen euro vastgelegd en 18 miljoen euro voor drie jaar bij het AWW. Er is dan wel geen budget meer beschikbaar voor welke onteigening dan ook in Limburg. Dat geeft een bedrag van 71 miljoen euro. Minister Turtelboom antwoordde dat er nog 45 miljoen euro FFEU-middelen zijn. Er blijft dan een bedrag van 26 miljoen euro over. Hij rekent op het politiek gewicht van de minister-president om die middelen te zoeken. Hij pleit ervoor om dossiers als Spartacus, het overleg met Nederland en de Vlaamse spoorvisie, niet op hun beloop te laten. Hij rekent erop dat de minister-president zich daar met zijn volle gewicht achter zal zetten.

In Limburgse dossiers heeft men geen politieke partijen, maar enkel Limburgers tegenover zich, stelt de heer *Marino Keulen*. De idee om de achterstand op het vlak van de infrastructuur weg te werken door de verschuiving van budgetten van AWW naar SALK, die daar niet terug te vinden zijn, is niet eens een status quo maar een feitelijke achteruitgang.

In het Spartacusdossier moet de minister-president zich laten respecteren en contact opnemen met de Nederlandse minister-president. De Nederlanders spelen in dit dossier een vuil spel.

De heer *Lode Ceyssens* wijst erop dat er geen opmerkingen waren over de werking van de VDAB, maar wel over het feit dat 67 percent van de ex-werknemers van Ford eind december 2014 nog niet bij de VDAB was ingeschreven.

De *minister-president* neemt dit punt over de VDAB mee. Het is waarschijnlijk een probleem van toeleiding. Voor Spartacus gaat de minister-president contact opnemen met minister Weyts. De suggestie voor stageplaatsen door het Ondernemersplatform is een goed voorstel. Voor de Fordterreinen is nu het belangrijkste dat er door deskundigen een goed plan wordt ontwikkeld. Daarna kan er verder actie ondernomen worden. Met de 45 miljoen euro kunnen de eerste noodzakelijke onteigeningen gebeuren. Minister Weyts gaat in de nodige financiering voor het project voorzien. In de laatste vergadering van de taskforce informeerde de minister-president naar de stand van zaken in verband met de Vlaamse spoorvisie.

Op voorstel de heer *Jan Hofkens*, voorzitter, is de commissie het er ten slotte over eens dat naar een goede werkwijze voor de verdere opvolging en rapportering van het SALK moet worden gezocht.

Jan HOFKENS,
voorzitter

Lode CEYSSENS
Rob BEENDERS,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

AWV	Agentschap Wegen en Verkeer
BEWEL	Beschermde Werkplaatsen Limburg
DBFM	Design Build Finance Maintain
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
ESF	Europees Sociaal Fonds
ESR	Europees systeem van Nationale en Regionale Rekeningen
EU	Europese Unie
FFEU	Financieringsfonds voor Schuldafbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven
F.I.T.	Flanders Investment & Trade
GRUP	gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
kmo	kleine of middelgrote onderneming
LRM	Limburgse Reconversie maatschappij
MER	milieueffectrapport
MVDC	Maas Valley Development Company
NMBS	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
pps	publiek-private samenwerking
RUP	ruimtelijk uitvoeringsplan
SALK	Strategisch Actieplan voor Limburg in het Kwadraat
VDAB	Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding